

Staffanstorps
kommun

Till kommunfullmäktige

Revisorernas redogörelse för år 2018

INLEDNING

Vi har utfört vår granskning enligt kommunallagen, god revisions sed i kommunal verksamhet, fastställt revisionsreglemente samt de lagar och förordningar som berör revisionens verksamhet.

Revisorerna granskar årligen, i den omfattning som följer av god revisions sed, all verksamhet som bedrivs inom nämnderna. Genom lekmannarevisorerna granskar revisorerna även den verksamhet som bedrivs i de kommunala företagen.

Målet med vårt arbete i revisionen är ansvarsprövningen, d.v.s. revisorernas bedömning i frågan om ansvarsfrihet som lämnas till kommunfullmäktige inför deras årliga ansvarsprövning och beslut. Granskningsuppdraget är medlet att nå fram till denna ansvarsprövning.

Nämndernas och styrelsens ansvar för ledning, styrning, uppföljning, utvärdering och kontroll – ansvarsutövande

Vi definierar begreppet ansvarsutövande som nämndens *aktiva* åtgärder för att styra, följa upp, utvärdera och kontrollera verksamheten samt intern kontroll.

Revisionsprocessen

Revisionsprocessen bedrivs i enlighet med Sveriges och Kommuner och Landsting normering utifrån ”God revisions sed”. Grunden för vårt arbete inom revisionen är risk- och väsentlighetsanalysen. Med denna analys som grund väljer vi sedan ut vilka områden vi särskilt skall granskas i vår årliga revisionsplan:

Vår revisionsprocess inom revisionen i Staffanstorps kommun består av *grundläggande granskning, fördjupad granskning* samt *granskning av delårsrapport och årsredovisning*. Resultaten av dessa tre delar ger sammantaget underlag för vårt uttalande i samband med ansvarsprövningen.

Grundläggande granskning – en viktig del av den grundläggande granskningen är våra möten med styrelse, nämnder samt tjänstepersoner (se avsnittet om ”Dialogmöten” för mer information om vilka möten som vi har genomfört under året). Dialogmötena bidrar till att öka revisionens kunskap och förståelse i olika frågor vilket senare kommer till nytta i samband revisionens genomförande.

I den grundläggande granskningen genomförs även granskning av rutiner och processer, exempel på en sådan granskning är intäktsflöden kopplat till barnomsorgsavgifter. Vidare genomför vi granskning av den interna kontrollen hos styrelse och nämnder.

Fördjupad granskning – våra fördjupade granskningar genomförs utifrån vår risk- och väsentlighetsanalys. Resultatet av granskningarna, tillsammans med våra bedömningar samt rekommendationer, överlämnas för svar från ansvarig styrelse/nämnd.

Granskning av delårsrapport och årsredovisning – den årliga granskningen av delårsrapport samt årsredovisning är obligatoriska att genomföra. Granskning av delårsrapporten tillsammans med granskning av redovisningsrutiner mm utgör sammantaget underlag inför granskningen av årsredovisningen.

Fördjupade revisionsprojekt

2018 års bokslut och årsredovisning

Granskning av årsredovisningen syftar till att pröva om denna ger en rättvisande bild av resultatet och den ekonomiska ställningen per den 31 december 2018. Vi konstaterar att kommunstyrelsen i årsredovisningen för år 2018, bryter mot den kommunala redovisningslagen, kap. 5 § 4, pensionsutbetalningar.

Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Synpunkter efter granskning av årsredovisningen lämnas i separat rapport, se bilaga till revisionsberättelsen.

Delårsrapport

Syftet med den översiktliga granskningen av delårsrapporten är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Revisorerna har under år 2018, förutom genomförda granskningar av styrelsens och nämndernas ansvar för ledning, styrning, uppföljning, utvärdering och kontroll, även genomfört fördjupade revisionsprojekt utifrån en väsentlighets- och riskanalys.

Flertalet av de fördjupade granskningsrapporter som överlämnats till fullmäktige, kommunstyrelsen och nämnder under året har även åtföljts av en sammanfattande kortversion. Denna kortversion har tagits fram på initiativ av de förtroendevalda revisorerna i syfte att öka tillgängligheten avseende revisionens rapporter. Revisionen konstaterar att de svar som kommunstyrelsen och nämnderna i förekommande fall har lämnat på granskningarna har varit adekvata.

Följande granskningsrapporter har under året överlämnats från kommunrevisionen:

Genomförda granskningar	Överlämnad till
1. Rektors pedagogiska uppdrag	Barn- och utbildningsnämnden
2. Hot och våld mot förtroendevalda	Kommunstyrelsen
3. Granskning av skolplikt	Barn- och utbildningsnämnden
4. Granskning av IT-inventarier	Staffanstorps Centrum AB
Lekmannarevision – genomförda granskningar	
5. Granskning SKAB - ägarstyrning	Kommunstyrelsen samt styrelsens för SKAB
6. Granskning SKAB – intern kontroll	Styrelsen för SKAB

Nedan följer revisorernas slutsatser av de fördjupade revisionsprojekt som genomförts.

1. Rektors pedagogiska uppdrag

I granskningen gjordes bedömningen att barn- och utbildningsnämnden genom uppdrag samt givna förutsättningar för varje enskild rektor *till mindre del* säkerställt att rektor har möjlighet att utföra det pedagogiska uppdraget på ett ändamålsenligt sätt. Vår bedömning grundades på att det är viktigt att målsättningar, övriga uppdrag och ansvar sätts i relation till budget. Vi anser att eventuella målkonflikter mellan det kommunala och statliga uppdraget inte bör hanteras enbart av rektorerna utan även av barn- och utbildningsnämnden.

Vi anser att rektorerna delvis har stöd för att kunna vara pedagogiska ledare, men att det saknas en uttalad grundprincip från barn- och utbildningsnämnden vad rektorernas pedagogiska ledarskap bör omfatta. Vi anser att det finns utrymme för ett utökat och mer effektivt stöd främst gällande HR- och fastighetsfrågor.

I vår rapport lämnades följande rekommendationer till barn- och utbildningsnämnden:

- Säkerställa att nuvarande resursfördelning är i paritet med målen.
- Kartlägga rektorernas behov av stöd i frågor som avser personal och fastighetsskötsel och underhåll samt uttala en vägledande grundprincip vad gäller rektorernas pedagogiska ledarskap.
- Lyfta fram Balderssskolans uppföljningssystem som ett eftersträvansvärt exempel.
- Utvärdera om det systematiska kvalitetsarbetet kan utvecklas och göras bättre med avseende på bland annat uppföljning.
- Förtydliga hur målet ”Skolresultaten ska ligga i toppklass i landet” bör tolkas.

2. Hot och våld mot förtroendevalda

I denna granskning gjorde vi bedömningen att kommunstyrelsen *delvis uppmärksammat* hot och otillbörlig påverkan gentemot politiker, tjänstemän och den politiska processen. Vi gör även bedömningen att kommunstyrelsen *delvis vidtagit ändamålsenliga åtgärder* med anledning av det. Granskningen visade att graden av hot och otillbörlig påverkan varit näst intill obefintlig. Av den anledningen har det inte funnits behov av någon kartläggning.

I vår rapport lämnades följande rekommendationer:

- att risker och riskgrupper identifieras och dokumenteras.
- att en policy tas fram som bl.a. klargör kommunens och partiernas roller och ansvar avseende hot och våld mot förtroendevalda.
- att en handlingsplan angående trakasserier, hot och hat utformas.
- att en kommunikationsstrategi utarbetas som bl.a. innehåller riktlinjer för hur politiska budskap och beslut kan förmedlas.

3. Granskning av skolplikt

Efter genomförd revision och genomgång av granskningens samtliga revisionsfrågor gjorde vi bedömningen att barn- och utbildningsnämnden i *allt väsentligt säkerställer* att det finns ändamålsenliga rutiner för att säkerställa elevernas skolplikt och rätt till utbildning. Vår granskning visade att det finns rutiner för bevakning av skolplikten genom den kommungemensamma rutinen och handlingsplanen samt genom att det funnits handlingsplaner på de skolor som inte omfattats av pilotprojektet. Vi ser det som positivt att pilotprojektet med en kommungemensam handlingsplan implementeras i kommunens samtliga skolor för att bidra till en ökad samstämmighet.

Vi konstaterar att det finns rutiner för att vidta åtgärder vid bristande skolplikt och att dessa rutiner delvis är kända och efterföljs. Vi anser dock att det saknas en samsyn för när frånvaro uppfattas som oroväckande. Vår granskning visar att det finns förfaranden för att ge asylsökande barn och barn med tidsbegränsat uppehållstillstånd rätt till utbildning.

I vår rapport lämnades följande rekommendationer:

- Den kommungemensam handlingsplan behöver implementeras i kommunens samtliga skolor för att bidra till en ökad samstämmighet.
- Det behöver utvecklas en samsyn bland rektorerna för när frånvaro uppfattas som oroväckande.
- Det praktiska arbetet med att ge asylsökande barn och barn med tidsbegränsat uppehållstillstånd rätt till utbildning behöver utvecklas genom att tillse att eleverna med enkelhet kan ta sig till skolenheterna. Det behöver även utvecklas en kommungemensamt förfarande för att kartlägga elevernas förkunskaper.

4. Granskning av IT-inventarier

I rubricerad granskning gjordes bedömningen att bolagsstyrelserna *delvis säkerställer* en tillräcklig intern kontroll vid anskaffning av IT-utrustning. Vår granskning visade att det inte finns riktlinjer för hur anskaffning av IT-utrustning ska gå till. Kommunen har tecknat ett avtal som avser hela kommunkoncernen när det gäller support och inköp av IT-utrustning. De kommunala bolagen nyttjar inte alla delar i avtalet utan bolagen gör inköp via annan leverantör för viss typ av utrustning.

I vår granskning framkommer även att det saknas antagna riktlinjer för hur inventarier ska anskaffas i en inventarieförteckning samt att registrering inte sker. Avslutningsvis visar granskningen att beställning och attest av inköp gällande IT-utrustning delvis sker enligt gällande riktlinjer.

5. Granskning Staffanstorps Kommunfastigheter AB – ägarstyrning

I denna granskning gjorde vi lekmannarevisorer bedömningen att styrelsen för Staffanstorps Kommunfastigheter AB *endast delvis* säkerställer att bolaget genomför de uppdrag som erhållits av kommunen. Bedömning grundades på att beslutade ägardirektiv endast delvis är styrande för verksamheten, flera av punkterna i ägardirektiven är inget som bolaget arbetar aktivt med.

Rollfördelningen och kommunikationen mellan styrelse och VD och mellan bolag och kommun kan förtydligas och förbättras. Vi bedömer vidare att den interna kontrollen inte är tillräcklig och behöver stärkas. Vi grundar vår bedömning på att det i nuläget inte finns något undertecknat hyresavtal mellan bolaget och kommunen för de fastigheter som kommunen hyr av bolaget.

I granskningsrapporten lämnades följande rekommendationer:

- Vi rekommenderar att styrelsen och VD/personal klarar ut förväntningarna och rollfördelningen mellan sig så att det inte uppstår några förväntningsgap.
- Vi rekommenderar att kommunikationen mellan bolaget och kommunen formaliseras. Det bör även övervägas om den verkställande direktören ska ingå i kom-mundirektörens ledningsgrupp, för att vara med i den kommunala planeringen.
- Vi rekommenderar att bolaget och kommunen skyndsamt upprättar och under-tecknar hyresavtal för de verksamhetslokaler som kommunen hyr av bolaget.
- Vi rekommenderar att det införs någon form av motpart i kommunen som håller ihop kommunikationen med representanter för bolaget.
- Vi rekommendera att bolaget tar ett helhetsansvar för de verksamhetslokaler som kommunens verksamheter nyttjar och överväger om detta även ska inkludera externt hyrda lokaler.
- Vi rekommenderar att ägardirektiven ses över.

6. Granskning Staffanstorps Kommunfastigheter AB – intern kontroll

I denna granskning gjorde vi lekmannarevisorer bedömningen att styrelsen för Staffanstorps Kommunfastigheter AB *inte har säkerställt en tillräcklig intern kontroll* avseende investerings- och underhållsprojekt.

Vi grundar vår bedömning på att styrelsen i låg utsträckning erhållit information om underhålls- och investeringsprojekten under år 2018 samt att styrelsen inte antagit och tillsett att det implementerats dokumenterade rutiner för underhålls- och investeringsprojekt. Vidare har styrelsen inte etablerat kontroller och rutiner som tillser att bolaget erhåller de produkter man betalar för gällande investerings- och underhållsprojekt. Om detta var framtaget och implementerat i bolaget skulle det enligt vår bedömning bidra till en starkare intern kontroll avseende underhålls- och investeringsprojekt. Detta bekräftas även av uppföljningen av den interna kontrollplanen för år 2018 visar på där styrelsen bedömt uppföljningen av större investeringar som svag.

Vi grundar även vår bedömning på att bolagets styrelse inte har beslutat om en riskanalys som grund för den interna kontrollplanen vilket vi ser som en brist. Avslutningsvis har vi i granskningen noterat brister i den attestordning som tillämpas i bolaget där samma person

både kan gransknings- och beslutsattestera, vi anser även att det är brist att attestordningen inte är antagen av styrelsen.

I granskningsrapporten lämnades följande rekommendationer:

- Vidta aktiva åtgärder för att åtgärda de brister som synliggjorts i rapporten i syfte att stärka bolagets interna kontroll gällande underhålls- och investeringsprojekt vilket bland annat innebär framtagande och beslut om rutiner för bolagets hantering av underhålls- och investeringsprojekt där bland annat krav på dokumentation, uppföljning och återrapportering ska framgå.
- Vidta åtgärder för att öka organisationens medvetenhet och främja en god organisationskultur kring vikten av en god intern kontroll. Detta arbete bör även inkludera att ta fram en väl underbyggd och dokumenterad riskanalys där medarbetarna i organisationen är delaktiga i framtagandet. Detta för att riskanalysen ska fånga samtliga iakttagna risker i bolaget för att sedan utifrån risk- och väsentlighet mynna ut i kontrollmoment i den intern kontrollplanen.
- Inventera vilka styrdokument och dokumenterade rutiner som finns i bolaget samt aktualisera dessa. Vidare analysera vilka ytterligare styrdokument som behöver antas för att täcka samtliga områden i organisationen. Styrdokumenterna ska också harmonisera med kommunens styrdokument där möjligt.
- Se över bolagets attestordning och åtgärda att samma person både kan gransknings- och beslutsattestera samt utvärdera om angivna beloppsgränser fortfarande är aktuella. Säkerställa att attestordningen harmoniserar med VD-instruktionen och styrelsens arbetsordning. Vi rekommenderar även att styrelsen antar attestordningen.

Dialogmöten

Under året har vi från revisionens sida valt att kalla förtroendevalda och tjänstepersoner för att erhålla information samt möjlighet att ställa frågor kring aktuella sakfrågor:

- Fullmäktiges presidium
- Kommunstyrelsens presidium
- Ordföranden, dåvarande VD samt ekonomichef för de kommunala bolagen
- Tekniska nämndens presidium
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens presidium
- Barn- och utbildningsnämndens presidium
- Socialnämndens presidium
- Kultur- och fritidsnämndens presidium
- Rektor Mellanvångsskolan
- Ekonomichef samt redovisningschef
- Kommundirektör
- Säkerhetschef
- HR-chef
- Teknisk chef
- Stadsbyggnadschef
- TF förvaltningschef socialförvaltningen

- TF förvaltningschef kultur- och fritidsförvaltningen
- Möte med Staffanstorps Centrum AB:s auktoriserade revisor

Intern kontroll

Revisionens uppgift är att granska om den interna kontrollen som görs inom nämnderna och styrelsen är tillräcklig. Revisionen har följt styrelsens och nämndernas planer samt rapportering av den interna kontrollen. Revisionen kan konstatera att det finns ett behov av öka granskningen av den interna kontrollen

Revisionens reglemente

Under år 2017 fattade fullmäktige beslut om ett nytt reglemente för revisionen. Dock har revisionen uppmärksammat att det finns behov av kompletteringar till nuvarande reglemente. Mot den bakgrunden har revisionen tagit upp frågan i samband med möte med fullmäktiges presidium. Denna dialog har resulterat i att revisorerna kommer att ta fram ett förnyat förslag till reglemente under år 2019.

Revisionsstrategi

I enlighet med god revisionssed har revisorerna arbetat fortlöpande med det långsiktiga revisionsarbetet anpassad till mandatperiodsbeställningen.

Kommunstyrelsens och nämndernas protokoll

Revisorerna har på sedvanligt sätt tagit del av kommunstyrelsens och samtliga nämnders protokoll. Vi anser att dessa kan utvecklas för att bli mer informativa och tydliggöra fattade beslut ur ett medborgarperspektiv.

Kommunala bolagen

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att ha uppsikt över sina hel- och delägda bolag, verksamheter på entreprenad samt stiftelser. Revisorerna har genom utsedda lekmannarevisorer granskat de av kommunen, hel- och delägda bolagen.

Revisionsgruppen har vid möte med bolagen tagit del av aktuella frågor inom kommunens olika bolag. Revisorerna har även tagit del av information från bolagets revisor.

Lekmannarevisorerna har under året genomfört två granskningar av Staffanstorps Kommunfastigheter AB (se ovan för närmare beskrivning av dessa granskningar).

Handwritten notes:
Gm
28
DS
22

Kommunfullmäktige

Revisorerna har återkommande träffat kommunfullmäktiges presidium för att informera om revisionens verksamhet samt framtida val av granskningsinriktning.

Sakkunnigt biträde

Revisorerna har under året anlitat PwC som sakkunnigt biträde till kommunrevisionen samt lekmanrevisionen.

Staffanstorps 2019-04-11

Thomas Schiffer

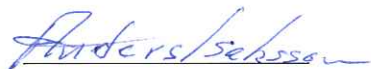
Gert-Inge Hanshammar

Lennart Svensson

Stefan Knutsson

Anders Isaksson